

BIJLAGE 3: Format verslaglegging

NATURA 2000-GBIED: SARSVEN EN DE BANEN
VERSLAG VELDBEZOEK DD. 14 AUGUSTUS 2018

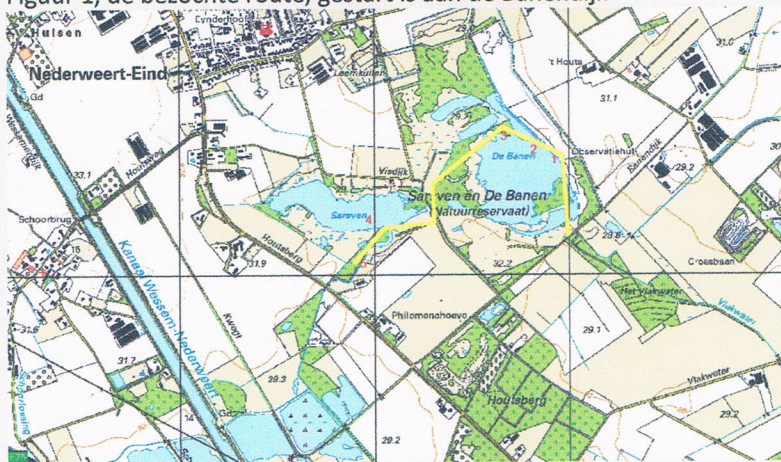
Aanwezig namens Voortouwnemer:
Aanwezig namens Terreinbeheerder:
Overige aanwezigen:
Datum bezoek:

Thijs Castenmiller (provincie Limburg)
Arjan Ova en Jos Berends (Limburgs Landschap)
geen
14 augustus 2018

Doel

- Formuleren doel.
Doel van het veldbezoek aan het N2000-gebied Sarsven en de Banen was om onvoorziene veranderingen rond de habitattypen te registreren; dit om bij niet in het beheerplan voorziene ontwikkelingen tijdig te kunnen oordelen of bijsturing nodig is. Tijdens het veldbezoek is alleen naar visueel waarneembare aspecten gekeken, met name naar de toestand van de vegetatie en naar indicaties voor verdroging, verzuring en vermessing. Het PAS veldbezoek is een aanvulling op de overige monitoringssystematiek. Leefgebieden zijn niet meegenomen omdat eenduidige systematiek ontbreekt. Er is slechts gekeken naar instandhoudingsdoelen waar het gebied voor is aangewezen.
- Voorbereiding.
Er is een analyse naar potentiële knelpunten op grond van beheerplan/Aerius uitgevoerd. Ook is de herstelstrategie bestudeerd en zijn de gebiedsschouw verslagen van 2016 en 2017 doorgenomen. Bij de voorbereiding van 2017 is de vrees voor een versnelde opslagontwikkeling geuit. Hier is in 2018 hernieuwd aandacht aan besteed. Aan de hand van de voorbereiding is er voor gekozen om de gebiedsschouw 2018 vooral te richten op de verdere ontwikkeling van de PAS uitvoeringsmaatregelen die eind 2016 zijn uitgevoerd. Interne voorbereiding veldbezoek door medewerkers LL.

Figuur 1, de bezochte route, gestart is aan de Banendijk

Nummers 1-5 zijn de foto-locaties in het vervolg van dit verslag

Bijlage: kaart met de locaties die zijn bezocht

- Bezochte locaties
Het veldbezoek aan Sarsven en de Banen heeft zich met name gericht op de zuid- en oostoever van de Banen en de zuidoever van het Sarsven. Er is hier aandacht besteed aan de ontwikkelingen binnen de habitattypen (zeer) zwakgebufferde vennen H3110 en H3130. Het habitatype kranswierwateren is in het water aanwezig en derhalve niet bezocht. Deze locaties zijn recent (najaar 2016) door het Limburg Landschap onder handen genomen. In een gedeelte van het terrein zijn paarden ingeschakeld voor begrazing. Er wordt waar nodig gemaaid.

24-8-2018

De hydrologie is van grote betekenis voor (zeer) zwakgebufferde vennen. Sinds een aantal jaar wordt er veel geïnvesteerd in dit N2000 gebied en haar omgeving. Pas enkele jaren geleden is het Sarsven uitgebaggerd en zijn diverse voormalige vennen (gelegen in het nationaal natuurnetwerk) hersteld. Ook is de Rietbeek verder naar het oosten verlegd en is de oude loop gedempt. Hierdoor kon ook van het ven de Banen meer de natuurlijke ligging worden hersteld.

Bevindingen

Onze bevindingen zijn:

- Op basis van het veldbezoek en de informatie van de beheerder zijn er recent geen opvallende wijzigingen in de vegetatie opgetreden.

De ontwikkeling van het oeverkruidverbond is sterk afhankelijk van de hydrologische situatie. Dit jaar zijn de waterstanden extreem laag. Dit is ontstaan door de zeer droge zomer van 2018, in combinatie met het nog niet op maximaal peil raken in voorgaande winter. In 2017 is het ven vanwege herstel nagenoeg drooggelegd. Het waterpeil is zeker een halve meter gezakt waardoor in de Banen een zeer grote oeverstrook zichtbaar is geworden. Door de steilere oevers is de oeverstrook van het Sarsven veel smaller, ondanks een vergelijkbare daling.

De opgeschoonde venbodems raken hier en daar begroeid met grote tapijten van gesteeld glaskroos en naaldwaterbies. Ook drijvende moerasweegbree is lokaal goed vertegenwoordigd. Hiermee is al na korte tijd een eerste aanzet richting een vegetatieontwikkeling voor zwakgebufferde vennen aanwezig.

Foto 1 en 2, gedeeltelijk is er sprake van een (dunne) organische laag die op het zand gelegen is, op grote delen is er nog nauwelijks sprake van opslag; gesteeld glaskroos, naaldwaterbies en kruipende moerasweegbree

Foto 3 en 4, de paarden kunnen vanwege de droogte nu om het raster heen, begrazingsdruk desondanks laag; Voor het Sarsven sprake van een 'brede' droogvallende oeverzone met ook hier indicatoren voor habitatontwikkeling naar zwak gebufferde vennen.

Foto 5, bij de aflat van het Sarsven loopt een klein beetje landbouwwater binnen om-dat de keerconstructie niet helemaal waterdicht is; hier een uitbundige groei van kikkerbeet als een soort 'helofytenfilter'.

24-8-2018 JB

De gevreesde vorming van (houtige) opslag en ruigtevegetaties is nog niet (echt) opgetreden. Slechts op de geroerde rond waarmee de voormalige loop van de Rietbeek is gedempt is zeer nadrukkelijk Pitrus gaan groeien. Deze is gemaaid. De beperkte vorming van opslag komt naar verwachting door het voedselarme karakter van de blootgelegde top laag. Riet wordt voor een gedeelte door de ganzen kort gehouden. Her en der zijn wel terreindelen aanwezig met grotere organische stofgehalten. Deels lijken dit voormalige al dan niet verspoelde veenlenzen te zijn, deels betreft het een laag van slechts enkele cm dikte waardoor oxidatie bij aanhoudende droogte voor afbraak kan zorgen. Er dient voldoende aandacht te zijn m.b.t. deze ontwikkelingen. Als komende winterperiode de normale neerslaghoeveelheid valt zal het waterpeil zich in combinatie met kwel weer vanzelf hoger instellen.

Conclusie

Op basis van het veldbezoek en de informatie van de beheerder hebben zich binnen Sarsven en de Banen geen onvoorziene veranderingen in de habitattypen voorgedaan. De ontwikkeling wijkt niet belangrijk af van de ontwikkeling die in het beheerplan/de PAS gebiedsanalyse voorzien is.

De bevindingen leiden tot het beeld dat:

- Er geen aanpassing van de herstelstrategieën nodig is en het maatregelenpakket niet hoeft te worden gewijzigd.

Dit verslag is vastgesteld door:

Thijs Castenmiller

Handtekening

M.G. Castenmiller

Namens:

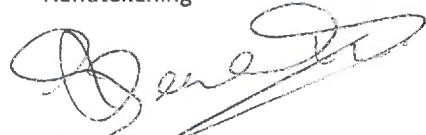
Provincie Limburg

(datum)

27-8-2018

Jos Berends

Handtekening

Namens:

Stichting het Limburg Landschap

(datum)

24-8-2018

Bijsluiter bij verslag:

- Met name de formulering goed uiteen rafelen uit wat je hebt waargenomen, en wat je duiding daarbij is. Dit moet goed omschreven worden. Je kunt geen uitspraken doen over trends, je kunt alleen weergeven wat je hebt waargenomen. Er zijn geen harde conclusies te trekken, die komen uit de overige monitoring.
- Aangeven waar je geweest bent.
- Aangeven dat het een aanvulling is op de overige monitoringsystematiek
- Aangeven dat alleen naar visueel waarneembare aspecten is gekeken, bij voorkeur benoemen.

24-8-2018